

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 08-12-2020

Αριθ. Πρωτ. : 130586 - 08-12-2020

ΕΥΚΕ: 2179

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Ζαραλίδου
Τηλέφωνο : 210 3742079
Fax : 210 3742063
Email : dzaralidou@mnec.gr

Προς : Εταιρεία Ανάπτυξης & Τουριστικής
Προβολής Αθηνών - Αναπτυξιακή ΑΕ
ΟΤΑ
Διεύθυνση Ενδιάμεσου Φορέα
Διαχείρισης
Κλεισθένους 15 ΑΘΗΝΑ, 10552
e-mail: ikokaras@developathens.gr
ziliopoulou@developathens.gr
daslan@developathens.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Δράσεις Ενεργητικής Ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο Δήμο Αθηναίων» της Εταιρείας Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών (ΕΑΤΑ)-Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ), στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "ΑΤΤΙΚΗ 2014-2020"

Σχετ: Το με Α.Π. 3491/ΕΦΔ 546/02-12-2020 (Α.Π. εισ. ΕΥΚΕ 2179/02-12-2020) του ΕΦΔ της ΕΑΤΑ

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, με το οποίο ζητείται η άποψη της Υπηρεσίας, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τίτλο «Δράσεις

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενεργητικής Ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο Δήμο Αθηναίων» στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το περιεχόμενο του ανωτέρω αναφερόμενου σχεδίου πρόσκλησης, οι υποβαλλόμενες προτάσεις έργων που δύναται να χρηματοδοτηθούν αφορούν **ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρεμβάσεων κοινωνικής ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων των ωφελουμένων με στόχο την προώθησή τους στην απασχόληση μέσω ενεργειών οι οποίες κινούνται σε δύο βασικές κατευθύνσεις (υποδράσεις):**

Α) Στην παροχή συνοδευτικών υποστηρικτών υπηρεσιών και εξατομικευμένων παρεμβάσεων πριν την προώθηση στην απασχόληση ατόμων που προέρχονται από τις ευπαθείς ομάδες της περιοχής παρέμβασης της ΒΑΑ/ΟΧΕ. Θα παρέχονται υπηρεσίες στο πλαίσιο της διεύρυνσης των παρεμβάσεων των Κέντρων Κοινότητας που θα έχουν στόχο την προετοιμασία και την παρακολούθηση της προώθησης των ανέργων και των νέων στην αγορά εργασίας μέσω παράλληλων δράσεων κοινωνικοποίησης.

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται **η βελτίωση δυνατοτήτων κι επιλογών πρόσβασης των ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προώθησης στην απασχόληση, μέσα από την διεύρυνση και των παρεχόμενων υπηρεσιών των Κέντρων Κοινότητας** που συμβάλλουν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων, σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων. Οι ενέργειες που περιλαμβάνονται αφορούν :

- Δράσεις Εξατομικευμένης Προσέγγισης και γενικής συμβουλευτικής υποστήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας, υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού κ.α.
- Εξατομικευμένη προσέγγιση ως προς τη διάγνωση και καταγραφή των αναγκών και των δυνατοτήτων των ανέργων που ανήκουν στις Ευπαθείς Ομάδες και των νέων.
- Υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα κοινωνικής ενδυνάμωσης.
- Παροχή ενημερωτικής συνδρομής για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με τις παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.
- Ενημέρωση για προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή/και εκπαίδευσης ενηλίκων (δια βίου μάθηση, κα).
- Παροχή συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης σε παιδιά, ενήλικες και οικογένειες.
- Ενημέρωση για δυνατότητες εξειδίκευσης, μέσω κατάρτισης, εκπαίδευσης, μεταπτυχιακών σπουδών κ.λπ.
- Αξιοποίηση δικτύου επαφών και επικοινωνίας με παραγωγικούς φορείς και εργοδότες στην περιοχή παρέμβασης.

B) Στην εφαρμογή καινοτόμων υπηρεσιών, κατ' οίκον φροντίδας, για άτομα που αφενός ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και αφετέρου έχουν την ευθύνη της φροντίδας μελών της οικογενείας τους όπως ηλικιωμένοι, χρόνιοι πάσχοντες, απεξαρτημένοι, άτομα από ιδρύματα αποφυλακισμένοι, κλπ, με απώτερο στόχο την αποδέσμευσή τους και την ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση εναρμονίζοντας την οικογενειακή και την επαγγελματική ζωή.

Πρόκειται για την **υλοποίηση υποστηρικτών υπηρεσιών που στοχεύουν έμμεσα στη βελτίωση της δυνατότητας προώθησης στην απασχόληση, ατόμων που είναι επιφορτισμένα με τη φροντίδα κι επιμέλεια εκείνων των μελών του οικογενειακού περιβάλλοντος που αντιμετωπίζουν προβλήματα.**

Δικαιούχοι της δράσης είναι

- Ο Δήμος Αθηναίων
- Η Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών Αναπτυξιακή Α.Ε. ΟΤΑ και
- Όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους.

Η διάρκεια υλοποίησης της δράσης ορίζεται στους **36 μήνες.**

Ο **συνολικός προϋπολογισμός** της Πράξης ανέρχεται σε **3.990.000,00 €.**

Ωφελούμενοι της δράσης, όπως αναφέρεται στο σχέδιο πρόσκλησης είναι **άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.**

2. Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής και η πιστοποίηση (στην υπό εξέταση πρόσκληση με τη μορφή προσέγγισης ως προς τη διάγνωση και καταγραφή των αναγκών και των δυνατοτήτων των ωφελούμενων ανέργων με στόχο την προώθησή τους στην απασχόληση), δύναται να χαρακτηρισθούν ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ). Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το με Α.Π. 31523/ΕΥΚΕ 446/19-3-2018 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Ζητήματα ενισχύσεων σε δράσεις συμβουλευτικής κατάρτισης-πιστοποίησης σε ανέργους», η χρηματοδότηση της παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής, κατάρτισης και πιστοποίησης σε ανέργους **δύνатаι να εξετάζεται, εάν συνιστά συμβιβάσιμη ενίσχυση που απαλλάσσεται της κοινοποίησης βάσει της Απόφασης 2012/21/ΕΕ περί ΥΓΟΣ.** Επιπλέον, συγκεκριμένες ενέργειες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο υπηρεσιών που μπορούν να χαρακτηριστούν ως ΥΓΟΣ, **δύνатаι να εξεταστούν στο πλαίσιο άλλων θεσμικών πλαισίων κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης**

Δεκεμβρίου του 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

3. Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα στο σχέδιο Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, η Υπηρεσία θεωρεί ότι έχει καθοριστεί ορθά το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΥΓΟΣ (Απόφαση, Ανακοίνωση και Πλαίσιο), καθώς και ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (de minimis), σύμφωνα με τα οποία δύναται να αξιολογηθούν και να ενταχθούν οι προς υποβολή προτάσεις έργων.

4. Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να παρατεθούν κάποιες **επισημάνσεις και διευκρινιστικές οδηγίες** για ορισμένα θέματα που προκύπτουν από το περιεχόμενο του σχεδίου της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων. Ειδικότερα:

1ο. Στο σχέδιο πρόσκλησης **δεν είναι διακριτοί οι ρόλοι του δικαιούχου**, ο οποίος αναθέτει την ΥΓΟΣ **και του παρόχου**, στον οποίο ανατίθεται η ΥΓΟΣ, καθώς ο Δήμος Αθηναίων έχει και τους δύο ρόλους. Η διττή υπόσταση του Δήμου Αθηναίων διαφαίνεται ότι θα αναδείξει εν γένει προβλήματα κατά την παροχή των υπηρεσιών στο πλαίσιο της ΥΓΟΣ, καθώς ο Δήμος Αθηναίων θα έχει ταυτόχρονα **τον ρόλο του «ελεγκτή» και του «ελεγχόμενου»**, **κατά τον έλεγχο του είδους των υπηρεσιών** (ποσότητες αλλά και απαιτούμενο κόστος), **της ορθότητας των οικονομικών στοιχείων, όπως και της επιλεξιμότητας των δαπανών των υποδράσεων.**

2ο. Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο σχέδιο πρόσκλησης:

✓ **Η υποδράση Α θα υλοποιηθεί με σύναψη Δημόσιας Σύμβασης.**

Η δράση δεν αφορά στη συγκρότηση νέων κοινωνικών δομών, αλλά παροχή υπηρεσιών επιτόπου υποστήριξης των ωφελούμενων σε κάθε Δημοτική Ενότητα, με διευρυμένο ωράριο, είτε κατ' οίκον, είτε σε συγκεκριμένα σημεία αναφοράς μέσα από ένα δίκτυο κινητών μονάδων. Η δράση περιλαμβάνει υπηρεσίες διάγνωσης, ενδυνάμωσης, αναγνώρισης αναγκών κι ενημέρωσης ωφελούμενων.

✓ **Η υποδράση Β θα υλοποιηθεί με αυτεπιστασία.**

Η δράση περιλαμβάνει την κατ' οίκον εξυπηρέτηση ή και την απομακρυσμένη φροντίδα των ατόμων που χρήζουν βοήθειας σε ευέλικτο χρόνο καθ' όλη τη μέρα και σε συνδυασμό με τις εργασιακές ανάγκες των έμμεσα ωφελούμενων των υπηρεσιών.

Από την παράθεση των δύο υποδράσεων προκύπτει ότι **δεν προσδιορίζεται συγκεκριμένα και με σαφήνεια:**

➤ Ποιο είναι ακριβώς **το αντικείμενο και το περιεχόμενο των υπηρεσιών**, το οποίο θα προσκληθούν να αναλάβουν οι πάροχοι στο πλαίσιο υλοποίησης αυτών των 2 υποδράσεων;

- Πώς επιμερίζεται ο **προϋπολογισμός στις 2 υποδράσεις;**
- Ποιοι θα είναι **επακριβώς οι αποδέκτες των δαπανών** κατά την υλοποίηση των 2 υποδράσεων [δικαιούχος, πάροχος, άμεσοι, έμμεσοι ωφελούμενοι (οι οποίοι αναφέρονται ειδικά στην υποδράση Β)].

3ο. Στο σχέδιο πρόσκλησης (σημείο 4.3.β) **για την υποδράση Β προβλέπεται η δυνατότητα εφαρμογής έμμεσων δαπανών, βάσει ποσοστού (20%) επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού** και καθορίζεται ότι «Δεν απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών δαπανών (συμβάσεις, τιμολόγια, δικαιολογητικά πληρωμής) για την επαλήθευση της πραγματοποίησης των έμμεσων δαπανών της πράξης, η επιλεξιμότητα των οποίων εξαρτάται μόνο από την επιλεξιμότητα των άμεσων δαπανών προσωπικού.». Στο άρθρο 6 της Απόφασης της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 (2012/21/ΕΕ) προβλέπεται η **διενέργεια ελέγχων για την αποφυγή της υπεραντιστάθμισης**, στο πλαίσιο της οποίας απαιτείται επαλήθευση των παραμέτρων προσδιορισμού και του ποσού της αντιστάθμισης που αποτυπώνονται στην πράξη ανάθεσης και συνδέονται με το κόστος παροχής της ΥΓΟΣ (καθαρό κόστος παροχής της υπηρεσίας). Συνιστάται να δοθεί προσοχή και **να διασφαλιστεί ότι οι έμμεσες δαπάνες θα αφορούν αυστηρά την παρεχόμενη υπηρεσία.**

4ο. Είναι αναγκαίο να τονισθεί ότι **στο πλαίσιο της αξιολόγησης των προτάσεων** που θα υποβληθούν στην υπό εξέταση πρόσκληση **και της εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου των ΥΓΟΣ, η περιγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών στην πράξη ανάθεσης πρέπει να είναι σαφής, ακριβής και λεπτομερής ως προς το είδος των υπηρεσιών που παρέχονται** και δεν πρέπει να επαφίεται στον πάροχο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας ως προς τους όρους παροχής της ΥΓΟΣ, **ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος παροχής της υπηρεσίας**, η παρακολούθηση της αντιστάθμισης και η διασφάλιση αποτροπής της υπερ-αντιστάθμισης.

5. Υπενθυμίζεται ότι, όπως αναφέρεται και στην με **Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017** επιστολή της ΕΥΚΕ, η οποία απεστάλη στις διαχειριστικές αρχές με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 29.08.2017 και επαναληπτικά στις 28.11.2017:

- Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 74931/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020», η Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει να διαβιβάσει στην ΕΥΚΕ τις υποβληθείσες προτάσεις, προκειμένου εκάστη εξ αυτών να εξεταστεί διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.
- Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να

συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, αντίγραφο της οποίας πρέπει να τηρείται στο φάκελο της πράξης.

6. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η Υπηρεσία εκτιμά ότι το σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «**Δράσεις Ενεργητικής Ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο Δήμο Αθηναίων**», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "ΑΤΤΙΚΗ 2014-2020", **πρέπει να διορθωθεί και να βελτιωθεί, σύμφωνα με το σύνολο των παρατηρήσεων του σημείου 4 ανωτέρω**, προκειμένου να καλύπτονται οι απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και στη συνέχεια **να υποβληθεί εκ νέου στην ΕΥΚΕ**.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΑΣ
- Ε.Υ.Κ.Ε.